

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 177
van **PETER VAN ROMPUY**
datum: 13 december 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Werkgelegenheidsgraad 55-plussers - Evolutie

Door de aanpassingen aan het systeem van vervroegd pensioen en het stimuleren van de tewerkstelling van vrouwen, stijgt de werkgelegenheidsvraag in Vlaanderen voor 55-plussers.

1. Hoeveel 55-plussers zijn bij VDAB ingeschreven als werkzoekend (nominaal + percentage beroepsbevolking + verloop over laatste tien jaar)?
2. Hoeveel van hen stroomden de afgelopen tien jaar door naar werk (nominaal en procentueel)?
3. Hoeveel van hen stroomden de afgelopen tien jaar door naar een ander statuut (nominaal en procentueel)? Graag opdeling per statuut.
4. Van hen die doorstromen naar werk: in welk type job (interim, deeltijds,...)? Wat is de gemiddelde verloning?
5. Gaan zij die een nieuwe job vinden er op het vlak van verloning op vooruit of achteruit?
6. Hoeveel 55-plussers werden als nieuwe werkzoekende ingeschreven bij de VDAB (nominaal + percentage beroepsbevolking + verloop over laatste tien jaar)?
7. Hoe evalueert de minister deze gegevens? Zijn extra inspanningen noodzakelijk om 55-plussers aan kwalitatieve jobs te helpen?

ANTWOORD

op vraag nr. 177 van 13 december 2016

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Het aantal nwwz (niet werkende werkzoekenden ingeschreven bij VDAB) kan men makkelijk uit Arvastat zelf halen, plus kan men ook zelf detailtabellen trekken.

In tabel 1 een blik op de nominale cijfers.

	55-59	60+	Totaal niet werkende werkzoekenden
2016	30.478	10.444	40.922
2015	33.708	7.222	40.930
2014	31.814	3.205	35.019
2013	26.381	2.658	29.039
2012	25.145	2.246	27.391
2011	25.185	1.863	27.048
2010	24.052	1.629	25.681
2009	20.797	1.334	22.131
2008	17.202	1.310	18.512
2007	14.501	1.565	16.066

Bron: VDAB

De evolutie van de relatieve cijfers via de werkloosheidsgraad (aantal werklozen/beroepsbevolking) bij de 2 deelgroepen vindt u in onderstaande tabel 2.

	55-59	60+
2016	9,4%	9,2%
2015	11,1%	6,8%
2014	11,0%	3,2%
2013	9,3%	2,7%
2012	9,3%	2,5%
2011	9,9%	2,2%
2010	10,1%	2,1%
2009	9,3%	1,8%
2008	8,1%	1,9%
2007	7,2%	2,6%

Door de wijzigende wetgeving in de loop der jaren, waarbij het federale beleid de leeftijd voor de beschikbaarheid van werklozen systematisch heeft opgetrokken enerzijds en het Vlaamse beleid dat versterkt inzet op de begeleiding en controle van oudere werkzoekenden anderzijds is het aantal oudere werkzoekenden sterk gestegen.

In 2013 werd door de federale regering de leeftijd voor de maxi-vrijstelling opgetrokken. Vanaf 60 jaar kan iedere werkzoekende een maxi-vrijstelling aanvragen. Een werkloze met een maxi-vrijstelling is vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende en moet niet langer beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Voorheen was de leeftijdsgrens 58 jaar.

In december 2014 heeft de federale regering de leeftijd voor de beschikbaarheid verder opgetrokken tot 65 jaar (maar met tal van uitzonderingen) en een aantal maatregelen getroffen ter verstrenging van het zoekgedrag en de beschikbaarheid van oudere werklozen (inclusief van de stock langdurige werklozen) en van SWT-ers. Als gevolg van dit alles verwacht VDAB een nieuwe toestroom van 55+-ers en van 60plussers in de VDAB statistieken.

Het Vlaamse beleid heeft vanaf april 2009 onder het moto "Samen op de bres voor 50+" het begeleidingsaanbod voor oudere werkzoekenden stapsgewijs uitgewerkt. Samen met de sociale partners werd een specifieke aanpak uitgewerkt, zowel voor de 50+-ers zelf als ten aanzien van de werkgevers. Het karakter van de begeleiding werd verplicht voor de nieuwe instroom van de groep 50 – 51 – 52 jaar. Tot april 2009 was de begeleiding vrijblijvend. In april 2011 werd de doelgroep opnieuw uitgebreid tot en met de leeftijd van 55 jaar; vanaf het najaar van 2012 tot en met de leeftijd van 56 – 57 jaar en in april 2014 tot en met 59 jaar. Sinds januari 2015 past VDAB de nieuwe werkloosheidsreglementering toe, meer bepaald de gefaseerde leeftijdsuitbreiding en de controlefunctie. In afstemming met het federaal optrekken van de beschikbaarheidsleeftijd, zal jaarlijks de leeftijd van de begeleidingsaanpak voor oudere werklozen (zie Actief + verder in dit antwoord) verder opgetrokken worden tot 65 jaar in 2020.

- 2-3. De dynamische uitstroomgegevens zijn pas vanaf 2010 beschikbaar. De uitstroom naar werk is gekend alsook de uitstroom uit de werkloosheid naar andere statuten (zoals pensioen, ziekte en inactief). Gemiddeld stromen er van de 55+ werklozen maandelijks volgende aantallen uit:

	naar werk	Uit de werkloosheid
2010	310	995
2011	333	1.135
2012	460	1.131
2013	511	725
2014	623	665
2015	736	999
2016	862	1.152

Gegeven dat het aantal oudere werkzoekenden elk jaar is gestegen (zie tabel 1), is verhoudingsgewijze de kans op uitstroom naar werk gedaald. Eén van de verklaringen is dat de instroom steeds meer hogere leeftijdscategorieën omvat door het systematisch optrekken van de leeftijd voor de beschikbaarheid. Hoe hoger de leeftijd, hoe lager de kans om snel een nieuwe job te vinden.

- 4-5. VDAB kan hierover geen antwoord aanleveren, omdat VDAB niet beschikt over deze informatie.
6. VDAB rapporteert jaarcijfers over het aantal inschrijvingen. Enkel de cijfers van 2010 tot en met 2015 zijn beschikbaar.

Hieronder een overzicht per jaar van het aantal inschrijvingen op jaarbasis (opgelet, een werkzoekende kan zich in een jaar meermaals inschrijven). Het aantal nieuwe dossiers (= werkzoekenden die zich voor de 1^{ste} maal inschrijven) wordt afzonderlijk weergegeven.

Door het systematisch optrekken van de leeftijd voor beschikbaarheid, stijgt het aantal inschrijvingen bij 55+ elk jaar.

Door de onzekerheid rond de federale hervorming inzake vrijstellingen begin 2015 schreven heel wat 55+ zich in als werkzoekende, terwijl dit achteraf niet nodig bleek. Een belangrijk deel hiervan schreef zich opnieuw uit in datzelfde jaar. We verwachten daarom dat het aantal inschrijvingen bij 55+ in 2016 terug lager zal zijn dan in 2015.

Jaar	Alle inschrijvingen	Nieuwe dossiers
2010	12.181	3.584
2011	12.576	3.239
2012	13.900	3.662
2013	15.796	3.858
2014	16.857	4.471
2015	20.419	5.918

- De systematische aangroei van de groep oudere werklozen, mede ten gevolge van het federaal optrekken van de leeftijd voor de beschikbaarheid op de arbeidsmarkt, noopt ons om het activeringsbeleid uit te breiden en kwalitatief verder bij te sturen. De nieuwe dienstverlening Actief+, die van start ging op 1/10/16, houdt rekening met een aantal arbeidsmarktontwikkelingen zoals de groeiende digitalisering en met de federale ontwikkelingen rond de aard van de beschikbaarheid van de werkzoekende (actieve, passieve en aangepaste beschikbaarheid). In tegenstelling tot de actief beschikbaren (= zelfstandig actief naar werk te zoeken), moeten 60 plussers voortaan aangepast beschikbaar zijn d.w.z. niet meer actief naar werk zoeken, geen controlekaart, maar wél ingeschreven blijven als werkzoekende en meewerken aan een aangepaste begeleiding. Voor de aangepast beschikbaren is er een aangepast bemiddelingsaanbod en controle.

Actief + startte op 1/10/2016 en vanaf 1/1/2017 werden de verplichte 55+infosessies vervangen door een digital startpakket voor 55+ (de nieuwe instroom van september 2016 kregen nog een uitnodiging om de info sessie te volgen in okt-nov-dec). De 50-55 jarigen ressorteerden reeds onder de reguliere aanpak.

De focus in Actief + ligt op het verweven van digitale vaardigheden om met belangrijke tools van VDAB te leren werken: via Mijn Loopbaan leren solliciteren en registreren; een "mail op maat" in te stellen en het werkzoekgedrag te documenteren. Dit wordt aangevuld door een dienstverlening op maat voor wie behoefte heeft aan meer en specifieke ondersteuning. De groep oudere werkzoekenden is immers zeer divers naar profiel, noden en verwachtingen, wat maatwerk vereist.

Uiteraard blijven we inzetten op het sensibiliseren en stimuleren van werkgevers om oudere werknemers in dienst te nemen en om de zittende oudere werknemers langer aan het werk te houden. De nieuwe doelgroepverminderingen, die in werking getreden zijn op 1 juli 2016 verlagen de loonkost voor de werkgevers. Aanvullend bieden de website werkbaarwerk.be (is de website van de Stichting Innovatie en Arbeid); de toolbox "Talentontwikkelaar" en de brochure "Werken aan het huis van werkvermogen" degelijk ondersteunings- en informatiemateriaal rond duurzame inzetbaarheid in bedrijven. In deze legislatuur zet ik ook, via het "Focus op Talent"-

beleid in op de verhoging van de werkbaarheid en het behoud en versterking van het werkvermogen binnen de ondernemingen. Ondernemingen kunnen voor advies rond werkbaarheid (en HR) terecht bij de KMO Portefeuille en KMO Groeisubsidie, die op 1 april 2016 werden gelanceerd. Sociale partners kunnen een rol spelen in het sensibiliseren rond het gebruik van de KMO Portefeuille, die gericht is op werkbaarheidsadvies en duurzaam HR beleid.